

H O T Ă R Ă R E
În numele Legii

15 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
în componența: Președintele ședinței, judecător
Grefier

Ciprian Valah
Radu Negura

examinând în ședință publică de judecată cauza civilă la acțiunea înaintată de Morari Viorel împotriva lui Borș Igor, intervenienți accesorii SRL „Privesc.eu” și SRL „Bright Communications” privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale,-

a c o n s t a t a t:

Pretenții revendicate

La 17.03.2021, reclamantul Morari Viorel a înaintat în judecată prezenta acțiune împotriva pârâtului Borș Igor, intervenienți accesorii SRL „Privesc.eu” și SRL „Bright Communications”, prin care a solicitat: a consta lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională prin afirmațiile pârâtului expuse în cadrul conferinței de presă din 21.01.2021, difuzate pe portalul *privesc.eu* și *realitatealive.md*, referitoare la persoana reclamantului că ar fi comis infracțiuni grave și ar fi vrut să deposedeze pârâtul de afacerea pe care o deține; a obliga pârâtul să dezmință public, personal, în cadrul unei conferințe de presă, informațiile defăimătoare cu privire la persoana reclamantului, prin comunicarea publicului că: „*Eu Igor Borș, declar că am mințit atunci când am făcut pe data de 21 ianuarie 2021 în cadrul Conferinței de presă cu tema ”Cum a fost fabricat dosarul VENTO” organizată de mine și avocatul meu, declarații cu privire la faptul că la indicația Dlui Viorel Morari a fost fabricat dosarul VENTO și precum că Dl Viorel Morari ar fi vrut să mă deposedeze de afacere. Aceste declarații nu corespund adevărului*”; a încasa de la pârât în beneficiul reclamantului prejudiciul moral cauzat prin lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale în mărime de 50.000 lei și a cheltuielilor de judecată.

În fapt, reclamantul a indicat că la 21.01.2021 a fost susținută o Conferință de presă organizată de pârât și avocatul său Munteanu Victor cu tema „Cum a fost fabricat dosarul VENTO”, care poate fi vizionată prin accesarea următoarelor link-uri:

1) <https://www.privesc.eu/Arhiva/93516/Conferinta-de-presa-organizata-de-co-proprietarul-retelei-de-benzinarii-Vento--Igor-Bors--si-avocatul-Victor-Munteanu-cu-tema--Cum-a-fost-fabricat-dos> (publicat pe: nokta.md; www.zdg.md și difuzat pe: agora.md; vox.publika.md; unimedia.info; nokta.md; www.infotag.md; diez.md; www.independentaromana.ro; www.publika.md; evenimentul.md; www.interlic.md; ru.diez.md; www.zdg.md);

2) <https://realitatealive.md/conferin-a-co-proprietarului-re-elei-de-benzinarii-vento-igor-bor-i-avocatului-victor-munteanu-cum-a-fost-fabricat-dosarul-vento---120027.html>.

În cadrul acestei conferințe pârâtul a răspândit cu rea-credință relatări false învinuind reclamantul de comiterea unor infracțiuni grave pe care reclamantul le consideră calomnioase și care nu au substrat factologic suficient.

Astfel, pârâtul a efectuat o serie de afirmații, printre care și unele care vizează direct persoana reclamantului, și anume: „...это произошло уже после чего меня освободили, у меня была встреча с господином Плахотнюком, где он меня спросил: Как вы думаете кто хотел отобрать у вас этот бизнес? Вопрос был поставлен так как в медиа была статья где указано о том что мы свой бизнес отдали. И там в той информации было что якобы наш бизнес забрали близкие люди Демократической партии. На что я ответил что, я не знаю кто кому это нужно, но я знаю точно что это знает тот человек который сказал вам о нашей связи с господином Платоном, он незамедлительно мне сказал что это был Виорел Морарь. ... Все это время Виорел Морарь говорит в прямом эфире на телевидениях о том что есть акт Налоговой инспекции, я хочу сказать что он врет, так как не в одном акте Налоговой инспекции нету моего имени фамилии, так же нет ни каких улик или свидетельских показаний прямых или косвенных в которых фигурировало мое имя, акты были заделаны в ноябре 2019 года ... в один день когда меня в очередной раз повезли в Буюканский суд на продление срока, в коридоре я спросил Статного - ты же понимаешь в этом деле ничего нет, зачем вы это делаете? Он сказал, что я человек маленький и от меня ничего не зависит, все вопросы нужно решать наверху. ... такой человек как Морарь любого посадит, они сажают людей невинных и им за это ничего не будет ... в нашем деле господин Морарь был везде, каждый день ...”.

Declarațiile pârâtului au fost preluate și difuzate direct de site-urile de știri: www.privesceu; www.realitatealive.md.

Conform legislației, suplimentar la circumstanțele pe care își întemeiază pretențiile reclamantul urmează să indice: 1.dacă informația îl vizează; 2.dacă informația a fost răspândită de pârât; 3. dacă informația comportă caracter defăimător; 4.dacă informația se bazează pe fapte în esență false; 5.dacă este sau nu persoană publică în sensul Legii nr.64 din 23.04.2010 și dacă informația se referă la calitatea lui de persoană publică; 6.dacă informația se referă la o chestiune de interes public; 7.dacă a fost respectată procedura prealabilă; 8.dacă informația defăimătoare a cauzat prejudicii morale și materiale și care este întinderea reală a acestor prejudicii; 9.alte circumstanțe relevante pentru examinarea cauzei.

Toate afirmațiile pârâtului sunt false și lezează onoarea, demnitatea, reputația profesională a reclamantului. Un asemenea mod de exprimare constituie o ingerință nejustificată în viața privată și profesională a reclamantului, deoarece antrenează consecințe negative asupra imaginii reclamantului, afectându-i onoarea și demnitatea prin denigrarea în fața colegilor, în familie și în fața cetățenilor Republicii Moldova.

Prin acuzațiile din cadrul conferinței de presă cu titlul sugestiv, pârâtul a încălcat deliberat toate cele 3 condiții enumerate la art.12 din Legea nr.64 din 23.04.2010.

La 09.02.2021, reclamantul a expediat pârâtului o cerere prealabilă, fiind recepționată la 22.02.2021, prin care s-a solicitat dezmințirea afirmațiilor defăimătoare, însă a rămas fără examinare și răspuns.

Temeinicia solicitărilor expuse în cererea prealabilă și în prezenta acțiune este susținută de faptul că toate declarațiile din cadrul conferinței de presă din 21.01.2021, în partea ce vizează persoana reclamantului, sunt totalmente false și lezează demnitatea, onoarea și reputația profesională a reclamantului, sunt valori supreme protejate de legislația națională și internațională.

Reclamantul consideră că pârâtul a lansat informații cu caracter acuzator fals, deoarece nu deține și nu a prezentat nici o probă în susținerea informațiilor în cauză nici la momentul expunerii acestora, în cadrul conferinței din 21.01.2021, nici ulterior.

Faptele despre care pârâtul a relevat la conferința de presă din 21.01.2021, sunt mincinoase, lipsite de substrat factologic, ceea ce poate fi ușor verificat prin efectuarea solicitărilor de rigoare la autoritățile corespunzătoare, care dețin aceste informații.

Astfel, este cert faptul că prin difuzarea unor informații reprobabile cu privire la persoana reclamantului, fără a respecta cerințele art.12 alin.(4) din Legea nr.64 din 23.04.2010, a avut loc afectarea negativă a imaginii reclamantului în calitatea de persoană particulară.

Reclamantul menționează că la data răspândirii informației defăimătoare și utilizării injuriilor în adresa sa nu avea statutul de persoană publică în sensul Legii nr.64 din 23.04.2010, deoarece era suspendat din funcție (Ordinul nr.42-p din 11.01.2020) și informația defăimătoare nu se referă la calitatea reclamantului de persoană publică.

Persoanele care exercită funcții publice pot fi supuse criticii, iar acțiunile lor verificării din partea mass-mediei, în ceea ce privește modul în care și-au exercitat sau își exercită atribuțiile, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura transparența și exercitarea responsabilă a atribuțiilor lor (art.9 alin.(4) Legea nr.64 din 23.04.2010). Prin defăimările expuse de pârât au fost generate în consecință condamnarea morală a reclamantului de opinia publică, inclusiv prin distorsionarea imaginii reclamantului în conștiința societății.

Prin defăimare reclamantului i-au fost cauzate suferințe psihice de gravitate considerabilă, deoarece a fost lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională, pentru crearea căroră reclamantul a muncit mulți ani în calitate de persoană cu funcții de demnitate publică pe care le-a deținut.

În calitate de persoană privată a avut de suferit moral, deoarece imaginea reclamantului a fost lezată și în fața colegilor, rudelor, persoanelor cu care are relații interpersonale, nelegate de funcția pe care o ocupă. Gradul de răspândire a afirmațiilor este extrem de larg, portalurile care au difuzat declarațiile pârâtului au fost accesate nelimitat de public, de asemenea, acestea au constituit și subiecte de știri la mai multe posturi naționale de televiziune.

Înregistrarea video a acestei conferințe în continuare este accesibilă tuturor via Internet, ceea ce în continuare provoacă suferințe psihice reclamantului. Din cauza acestor informații are emoții de fiecare dată când are întrevederi oficiale, dar și neoficiale, cu persoane străine, deoarece permanent are senzația că interlocutorii îl privesc cu suspiciune. Această situație are și un impact asupra relațiilor cu prietenii, cunoștințele dar și în familie, fiind obligat să explice tuturor că declarațiile Dvs sunt neadevăruri. Prin declarațiile din 21.01.2021, pârâtul a depășit limitele admise pentru exprimarea unei opinii critice, deoarece nu a prezentat probe suficiente și pertinente. Există limite la dreptul de a răspândi informații publicului și trebuie să fie instituită o balanță între acest drept și drepturile celor afectați. Chiar și atunci când o declarație constituie o judecată de valoare, proporționalitatea unei imixțiuni poate depinde de faptul dacă există o bază faptică suficientă pentru declarația respectivă.

Reclamantul invocă art.10 al Convenției Europene, a menționat că respectarea onoarei și demnității constituie un drept constituțional al persoanelor fizice, o garanție a activității lor efective asigurat la art.art: 15, 32, 54 din Constituția RM și art.7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, nr.64 din 23.04.2010.

Totodată, invocă art.1998 alin.(1), corelat cu art.2036 alin.(1) Cod civil.

Menționează, că la stabilirea cuantumului despăgubirilor, instanța de judecată trebuie să țină cont de faptul că suma bănească acordată trebuie să contribuie la micșorarea, atenuarea reacțiilor psihice negative ale pãgubitului și are ca scop ușurarea eforturilor lui suplimentare îndreptate spre normalizarea organizării vieții în viitor.

Astfel, reclamantul invocă suplimentar argumentarea criteriilor în scopul justificării mărimii prejudiciului moral și anume: sfera de răspândire a informațiilor defăimătoare – reclamantul a fost defăimat în direct în cadrul unei conferințe de presă transmisă de doua site-uri de știri: www.privesc.eu; www.realitatealive.md, care ulterior au fost difuzate de alte agenții de presă.

Respectiv, proporționalitatea între acordarea despăgubirilor și gradul în care reputația a fost lezată trebuie să fie echitabilă, ținându-se cont de faptul că imaginea reclamantului a fost grav afectată prin declarațiile false a pârâtului, inclusiv fără a fi respectat dreptul la prezumția nevinovăției, fiindu-i grav lezată onoarea și demnitatea.

Gradul de vinovăție al autorului prejudiciului se manifestă prin intenție directă, pârâtul conștientizând caracterul răspândirii relatărilor false, a dorit să le exprime, lezând astfel onoarea și demnitatea reclamantului. Mai mult, din partea pârâtului nu au fost întreprinse acțiuni orientate spre dezmințirea informațiilor răspândite.

În ce privește măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate, reclamantul menționează că simpla dezmințire a celor relatate nu va atenua efectele faptei ilicite a autorului prejudiciului. Reclamantul va avea o satisfacție sporită dacă pârâtul va suporta unele consecințe negative cu caracter patrimonial. Prin aceasta reclamantul speră că se va realiza una din funcțiile de bază ale răspunderii civile funcția preventiv-educativă, în sensul că prin compensarea prin

echivalent bănesc a prejudiciului moral, pârâtul în viitor se va abține de la exprimarea relatărilor false și denigratoare în adresa reclamantului.

Referitor la dezmințirea relatărilor false până la pronunțarea hotărârii judecătorești, reclamantul menționează că pârâtul nu a dezmințit relatările false sub nici o formă până la adresarea cu prezenta acțiune în judecată și există premise rezonabile care determină reclamantul să creadă că nici până la pronunțarea hotărârii nu o va face.

La examinarea cauzei, reclamantul Morari Viorel a solicitat admiterea acțiunii.

Pârâtul Borș Igor citat legal (f.d.43) și public (f.d.53) nu s-a prezentat.

Intervenienți accesorii SRL „Privesc.eu” și SRL „Bright Communications” au fost citați la sediul acestor persoane juridice (f.d.45-48), respectiv instanța a examinat cauza reieșind din art.22 alin.(4), lit.b) Cod civil, prin care notificarea se consideră ajunsă la destinatar când este predată la adresa destinatarului.

Aprecierea instanței

Audiind reclamantul, examinând cauza, instanța consideră că acțiunea nu este întemeiată având în vedere următoarele.

Referitor la pretenția din acțiune prin care se solicită instanței să constate lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului prin afirmațiile pârâtului expuse în cadrul conferinței de presă din 21.01.2021, difuzată pe portalul *privesc.eu* și *realitatealive.md*, referitoare la persoana reclamantului că ar fi comis infracțiuni grave și ar fi vrut să deposeze pârâtul de afacerea pe care o deține, instanța reține următoarele circumstanțe și norme aplicabile.

Circumstanțe. În susținerea pretenției/acțiunii reclamantul a anexat: cererea prealabilă a reclamantului în adresa pârâtului cu dovada expedierii (f.d.11-14/29-32); Ordin privind suspendarea din funcție a reclamantului (f.d.15/33);

Norme aplicabile. Conform art.18 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, nr.64 din 23.04.2010, (4) La cererea de chemare în judecată se anexează:
a) publicația ce conține informația contestată sau înregistrarea emisiunii [...].

Potrivit art.118 Cod de procedură civilă (CPC), (1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor sale [...].

Conform art.121 CPC, instanța reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența [...] de circumstanțe importante pentru soluționarea justă a cazului.

Concluziile instanței. Raportând circumstanțele speței la normele enunțate, instanța consideră că nu este întemeiată pretenția din acțiune prin care reclamantul solicită instanței să constate lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantului prin afirmațiile pârâtului expuse la conferința de presă din 21.01.2021, difuzată pe portalul *privesc.eu* și *realitatealive.md*, referitoare la persoana reclamantului că ar fi comis infracțiuni grave și ar fi vrut să deposeze pârâtul de afacerea pe care o deține.

Instanța a ajuns la această concluzie din motivul că reclamantul nu a anexat publicația ce conține informația contestată sau înregistrarea emisiunii, deși este obligat în acest sens conform art.18 alin.(4) din Legea nr.64 din 23.04.2010, indicată supra.

Astfel, instanța constată că reclamantul nu a prezentat înregistrarea conferinței de presă la care afirmă că pârâtul l-a defăimat, deși este obligat conform legislației precitate, ceea ce se menționează inclusiv la pct.26 aliniatul 6 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție, nr.7 din 24.12.2012, *cu privire la practica aplicării de către instanțele de judecată a unor prevederi ale Legii cu privire la libertatea de exprimare*, în care se indică faptul că „La cererea de chemare în judecată se va anexa: publicația ce conține informația contestată sau înregistrarea emisiunii”.

Prin urmare, reieșind din circumstanțele reținute instanța consideră că se atestă temei de drept din prisma cadrului legal indicat supra, prin care să fie respinsă ca neîntemeiată pretenția din acțiune privind constatarea lezării onoarei, demnității și reputației profesionale a reclamantului prin afirmațiile pârâtului expuse în cadrul conferinței de presă din 21.01.2021, difuzată pe portalul *privesc.eu* și *realitatealive.md*, referitoare la persoana reclamantului că ar fi comis infracțiuni grave și ar fi vrut să depoziteze pârâtul de afacerea pe care o deține.

Referitor la pretențiile din acțiune privind obligarea pârâtului să dezmință informațiile defăimătoare cu privire la persoana reclamantului și încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului prejudiciul moral cauzat prin lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale în mărime de 50.000 lei, instanța consideră că urmează a fi respinse din motivul că sunt pretenții accesorii în raport cu pretenția principală privind constatarea lezării onoarei, demnității și reputației profesionale a reclamantului, în privința căreia instanța a ajuns la concluzia că nu este întemeiată.

Referitor la încasarea cheltuielilor de judecată, solicitate de reclamant în speță, instanța consideră că urmează a fi respinse în temeiul art.94 alin.(1) CPC, deoarece acțiunea este respinsă.

Având în vedere circumstanțele reținute în raport cu normele aplicabile, instanța ajunge la concluzia că acțiunea urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art.art: 236-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Acțiunea înaintată de Morari Viorel împotriva lui Borș Igor, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Privesc.eu” și Societatea cu Răspundere Limitată „Bright Communications” privind apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale – a respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 zile de la pronunțare prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Președintele ședinței, judecător

Ciprian Valah